

Reformföreningens program. 1890

Reformföreningen önskar efter sina krafter mått förbereda sådana reformer, som kunna befrämja likställigheten mellan folkklasserna samt nationens intellektuella och materiella utveckling. Den afser tillika att till samfäld verksamhet förena de tilläfventyrs i landet spridda krafter, som åsyfta samma måls uppnående. I följd deraf har den ansett lämpligt att närmare utlägga och förklara de punkter, af hvilka dess i stadgarne framställda program består.

1. Sann upplysning.

Härmed förstår föreningen sådan kunskap, hvarigenom människan bringas till full insigt af sin ställning såsom verldsborgare och medborgare, samt till klart medvetande af sina rättigheter och skyldigheter såsom sådan. Följaktligen en kännedom af naturens och det mensklige livvets lagar, som är grundad på vetenskapens och erfarenhetens otvifvelaktige resultat, men icke på förgångna tidens förmenanden och inbillningsfoster, utom den exakta forskningens område.

2. Fördomars bekämpande.

Härmed förstås utrotandet af alla sådana föreställningar, hvarigenom det herrskande fåtalet i alla tider sökt hålla massorna i andligt och timligt beroende för att derigenom lättare kunna leda dem. Således motarbetande icke allenast af vantro, skrock och vidskepelse i trängre mening, utan äfven af en sådan åskådning af lifvet och verlden, som hindrar en fri uppfattning af forntid, nutid och framtid.

3. Förbättrad undervisning.

Folkskolans utveckling till en medborgareskola och sammanbindande med elementarskolan sålunda, att utträde ur folkskolan befogar till inträde i elementarskolan. Uteslutande ur båda af sådana ämnen, som onödigtvis förlänga skolgången och icke äro oundgängliga för den menliga eller medborgerliga bildningen, men tillfogande i stället af sådana, som för densamma äro behöfliga. Således frigifvande af religionsundervisningen åt de särskilda religionssamfundet och inskränkande af språkundervisningen, men i stället förbättrande och om möjligt förkortande af kurserne i de bibehållna ämnena, samt införande af stats- och lagkunskap, statistik, hälso- och affärlära.

4. Fullständig religionsfrihet.

Statskyrkans upphäfvande genom tilldelande af rättighet för enhvar att, utan annan inskränkning än sedlighetens helgd och ordningens upprätthållande, få bekänna och utöfva den troslära, han för godt finner, samt att icke behöfva skatta till annat religionssamfund, än det han sjelf tillhör.

5. Allmän rösträtt.

Lika rätt för alla myndige och välfrejdade män, som försörja sig sjelfva, råda öfver sin egendom, och fullgjort skyldigheterna till staten och kommunen, att i alla politiska och kommunala angelägenheter ha en röst.

6. Militarismens inskränkande och internationel fred.

Likhet i den personliga och ekonomiska krigsbördan samt en sådan organisation af försvaret, att folket utan öfveranstängning kan bära dess kostnader. Ingen utvidgning af värnpligten utan allmän rösträtt. Afskaffande af all militärisk lyx, krigslagarnes mildrande och affattande i den anda, att åt underordnade beredes otvifvelaktigt skydd mot förmäns öfvergrepp. Hela statsrådets hörande i afseende på den utrikes politiken, sträng neutralitet för landets räkning och deltagande i de sträfvanden, som göras att genom internationella domstolar förmedla tvistigheter mellan länderna.

7. Frihandel.

Upphävande af skyddstullarne, som genom utestängande af utländsk täflan blott fördyra lefnadsbehöfven och hindra medborgarne att köpa dem för billigaste pris — dock efter perioder af fem till tio år, så att de producenter, som nedlagt sina kapital i skyddade näringar, hvilka ej anses kunna täfla med utlandet, må erhålla tid att öfverflytta kapitalen till fördelaktigare företag, äfvensom att de arbetare, som vid dylika näringar blifvit använde, ej plötsligt må ställas brödlöse.

8. Direkt beskattning.

Ökad användande af inkomstkatten till bestridande af statens och kommunens behof, i mån af taxeringsmetodens förbättrande, samt afskaffande i jembredd dermed af alla personliga, förbruknings- och näringsskatter, med slutligt syfte af inkomstkattens bibehållande allena — således upphäfvande efter hand icke allenast af mantalspenningarne, skyddsafgiften och alla personliga kommunalafgifter, utan äfven af finanstullar på allmänna förbrukningsartiklar och af tillverkningsafgifter, samt af alla sådane bördor på handeln och jordbruket, som andra näringsgrenar icke äro underkastade.

Med denna närmare förklaring af sitt program vågar Reformföreningen vända sig till Eder, med förfrågan huruvida Ni genom ett gemensamt och planmessigt arbete skulle vilja medverka till uppnåendet af detta programs önskemål i sin helhet eller delvis, härvid uttalande den förhoppningen att I sätten folk-klassernas likställighet och nationens fria utveckling framför ett egennyttigt och maktlystet fätals intresse att konservera sådane bestående förhållanden, hvilka försvåra eller omöjliggöra framåtskridandet.

För benäget tillkännagifvande af detta programs mottagande vore föreningen tacksam.

Stockholm den 1 December 1880.

Å Reformföreningens vägnar:

STYRELSEN.

Adress Stockholm.